

KONGREGACIJA ZA VERSKI NAUK

O pastoralni za homoseksualne osebe

Pismo škofom katoliške Cerkve o pastoralni za homoseksualne osebe

1. Problem homoseksualnosti in moralne presoje homoseksualnih dejanj je v vedno večji meri postal téma javne razprave, tudi v katoliških krogih. V tej razpravi pogosto navajajo argumente in zastopajo stališča, ki ne ustrezajo nauku katoliške Cerkve. To je zbudilo upravičeno skrb vseh tistih, ki so dejavni v dušnem pastirstvu. Kongregacija za verski nauk je zato presodila, da težavnost in razširjenost problema opravičujeta njeno odločitev, da škofom katoliške Cerkve naslovi to pismo o pastoralni za homoseksualne osebe.

2. Na tem mestu seveda ni mogoče podati izčrpne obravnave tega zapletenega problema. Pozornost bomo marveč raje posvetili posebni povezavi z gledanjem katoliške morale. Ta je z ugotovljenimi izsledki humanistične znanosti prejela potrditev in obogatitev, kakršno imata njeno raziskovalno področje in njena metoda, ki se veselita upravičene samostojnosti.

Stališče katoliške moralke temelji na človeškem razumu, ki ga razsvetljuje vera in vodi zavesten namen, da bi izpolnili voljo Boga, našega Očeta. Na ta način se more Cerkev po eni strani učiti od

*Kongregation für die Glaubenslehre, Schreiben an die Bischöfe der katholischen Kirche über die Seelsorge für homosexuelle Personen, den 1. Oktober 1986. Prevod Anton Štrukelj. – Glej tudi slovenski prevod sorodnega dokumenta iste kongregacije: Kongregation für die Glaubenslehre, Erwägungen zu den Entwürfen einer rechtlichen Anerkennung der Lebensgemeinschaften zwischen homosexuellen Personen (3. Juni 2003): Premisleki k osnutkom pravenega priznanja življenjskih skupnosti med homoseksualnimi osebami, v: Mendarodna katoliška revija *Communio* 13 (2003) 241–249; slovenski prevod dr. Zmaga Kumer, lektor dr. Anton Strle.*

znanstvenih raziskovalnih dognanj, po drugi pa tudi presega njihovo obzorje. Cerkev je zato prepričana, da njen obsegajoč vpogled spoštuje celovito resničnost človeške osebe, ki je v svojih duhovnih in telesnih razsežnostih ustvarjena od Boga in po njegovi milosti poklicana k večnemu življenju.

Samo znotraj te povezave je mogoče spoznati, v kakšnem smislu pojav homoseksualnosti – naj bo še tako večplasten in usoden za družbo in cerkveno življenje – predstavlja problem, ki se tiče pastoralne skrbi Cerkve v dejanskem pomenu. To s strani dušnih pastirjev terja skrbno preučevanje ter stvarno zavzetost in pošten premislek, ki naj bodo teološko dobro pretehtani.

3. Kongregacija za verski nauk je ta problem izčrpno obravnavala že v »Izjavi o nekaterih vprašanih spolne etike«, 29. decembra 1975. Ta dokument je podčrtal nalogo, da iščemo razumevanje homoseksualnega nagnjenja, in pripomnil, da je treba grešnost (krivdo) homoseksualnih dejanj presojati z modrostjo. Hkrati je ta kongregacija upoštevala splošno sprejeto razlikovanje med homoseksualno naravnostjo oz. nagnjenjem in homoseksualnimi dejanji samimi. Slednja so opisana kot »oropana svoje bistvene in neobhodno potrebne določenosti«, kot dejanja, ki »v sebi niso urejena« in takšna, da jih »v nobenem primeru in nikakor ni mogoče odobravati« (prim. št. 8, odstavek 4).

V razpravi, ki je sledila objavi izjave, pa je bila homoseksualnost deležna čezmerno dobrohotne razlage; marsikdo je šel tako daleč, da je homoseksualnost prikazoval kot nevtralnno ali celo kot dobro. Nasproti temu moramo podati naslednje natančno pojasnilo: posebna nagnjenost homoseksualne osebe sicer še ni grešna v sebi, utemeljuje pa bolj ali manj močno težnjo, ki je usmerjena na nravno gledano slabo ravnanje. Iz tega razloga moramo nagnjenje samo imeti za objektivno neurejeno.

Zaradi tega se moramo tako nagnjenim ljudem posvečati s posebno dušnopastisko vnemo, da ne bi bili zavedeni k mišljenju, češ da je udejanjanje takšnega nagnjenja v homoseksualnih odnosih moralno sprejemljiva odločitev.

4. Bistvena razsežnost pristne pastorale je, da odstrani vzroke zmešnjave glede nauka Cerkve. Eden od teh vzrokov obstaja v neki novi razlagi Svetega pisma, po kateri naj Sveto pismo sploh ne bi nič reklo o homoseksualnosti ali bi jo kar nekako molče odobraval; ali po kateri naj bi končno dajalo moralna navodila, ki so tako zelo izraz določene kulture in zgodovine, da jih ni več mogoče upoštevati za današnje življenje. Takšna naziranja, ki so do dna zmotna ali zgrešena, zato terjajo posebno čuječnost.

5. Res je, da biblično slovstvo uporablja tudi načine mišljenja in pripovedovanja, ki so prevladovali v času, ko je bilo napisano (prim. *Dei Verbum*, BR 12). Cerkev danes gotovo oznanja evangelij svetu, ki se zelo razlikuje od prejšnjega. Po drugi strani je bil svet, v katerem je bila napisana Nova zaveza, že znatno drugačen od položaja, v katerem so bili na primer napisani ali redigirani Sveti spisi Izraelcev.

Vendar je treba naslednje: v okviru takšne upoštevanja vredne različnosti obstaja v spisih samih jasna notranja enota glede vprašanja homoseksualnega ravnanja. Zato nauk Cerkve v tej točki ni utemeljen na stavkih, ki so iztrgani iz povezave in iz katerih more kdo izpeljevati vprašljive teološke argumente. Nauk Cerkve je marveč utemeljen na trdnem temelju stalnega svetopisemskega pričevanja. Današnje občestvo verujočih, ki je v nepretrgani povezanosti z judovskimi in krščanskimi občestvi, znotraj katerih so bili sestavljeni stari spisi, se še naprej hrani z istimi spisi in z duhom resnice, katerih beseda so. Prav tako bistveno je treba priznavati, da Svetih spisov ne razumemo v njihovem pravem pomenu, če jih razlagajo v nasprotju z živim izročilom Cerkve. Razlaga Svetega pisma mora biti v resničnem soglasju s tem izročilom, če hoče biti korektna. Drugi vatikanski koncil je to izrazil takole: »Jasno je torej, da je vse troje – izročilo, Sveto pismo in cerkveno učiteljstvo – po premodrem Božjem sklepu tako med seboj povezano in združeno, da ni enega brez drugega in da vse skupaj, vsako na svoj način ob delovanju enega Svetega Duha učinkovito prispeva k zveličanju duš« (*Dei Verbum*, BR 10).

6. Teologija stvarjenja, kakor je predložena v Prvi Mojzesovi knjigi, podaja temeljno gledanje za ustrezno pojmovanje problemov, ki jih odpira homoseksualnost. Bog v svoji neskončni modrosti in svoji vsemogočni ljubezni kliče vse v bivanje – kot izraz svoje dobrote. Bog ustvari človeka kot moža in ženo po svoji podobi in sličnosti. Zato so ljudje od Boga ustvarjena bitja in poklicana, da bi v svoji spolni naravnosti drug na drugega odsevala notranjo enoto Stvarnika. To storijo na edinstveni način v svojem sodelovanju z njim pri predajanju življenja, in sicer v dejanju medsebojnega podarjanja sebe v zakonu.

Tretje poglavje Prve Mojzesove knjige kaže, kako je bila ta resnica o človeški osebi, ki je Božja podoba, zatemnjena z izvirnim grehom. Iz tega neizogibno sledi izguba zavesti o zavezi občestva, ki so ga te osebe imele z Bogom in med seboj. Človeško telo sicer ohrani svoj »svatbeni pomen«, ki pa je zatemnjen z grehom. Tako se nadaljuje izrojenost, pripisana grehu, v zgodbi o možeh v Sodomi (prim. 1 Mz 19,1–11). Moralna sodba, ki je tu izrečena zoper homoseksualne odnose, ne more biti dvomljiva. V Tretji Mojzesovi knjigi 18,22 in 20,13 pisec pri opisovanju nujnih predpostavk za pripadnost izvoljenemu ljudstvu Izraelu izključi iz Božjega ljudstva tiste, ki ravnajo homoseksualno.

Na osnovi te teokratične postave sveti Pavel razvija eshatološko perspektivo, v kateri spet povzame isti nauk in tiste, ki ravnajo homoseksualno, uvrsti med ljudi, ki ne bodo podedovali Božjega kraljestva (prim. 1 Kor 6,9). V nekem drugem odlomku svojih pisem prikazuje homoseksualno ravnanje kot primer za slepoto, ki je udarila človeštvo. Pavel se pri tem opira na moralna izročila prednikov, ki pa jih postavlja v novo povezavo soočenja med krščanstvom in takratno pogansko družbo. Na mesto prvotne harmonije med Stvarnikom in njegovimi ustvarjenimi bitji je stopil velik odklon v malikovanje, ki je privedel do vseh mogočih oblik razuzdanosti na moralnem področju. Pavel vidi klasičen primer za to disharmonijo prav v istospolnih odnosih (prim. Rim 1,18–32). V popolni nepretrganosti s tem svetopisemskih izročilom so pri naštevanju tistih, ki se pregrešijo zoper zdrav nauk, izrecno ozna-

čeni kot grešniki tisti, ki počenjajo homoseksualna dejanja (prim. 1 Tim 1,10).

7. Cerkev, ki je pokorna svojemu Gospodu, ki jo je ustanovil in ji podelil zakramentalno življenje, obhaja Božji načrt ljubezni in združitve moža in žene, ki podarja življenje, v zakramentu zakona. Edino in samo v zakonu more biti raba spolnosti moralno dobra. Zato oseba, ki ravna homoseksualno, ravna nemoralano.

Izbrati si partnerja istega spola za spolno početje pomeni razveljavljati bogato simboliko in pomen, da ne govorimo o ciljih in Stvarnikovem načrtu glede človekove spolnosti. Homoseksualno početje vendar ne vodi k dopolnjujočemu se zedinjenju, ki bi bilo zmožno naprej predajati življenje. Zato nasprotuje klicu po življenju takšne podaritve samega sebe, o kateri evangelij pravi, da v njej obstaja bistvo krščanske ljubezni. To pa ne pomeni, da homoseksualne osebe ne bi bile pogosto velikodušne in se ne bi vedle nesebično; če pa se spuščajo v homoseksualno početje, v sebi potrjujejo neurejeno spolno nagnjenje, ki ga zaznamuje samovšečnost.

Kakor se dogaja pri vsakem moralnem neredu, homoseksualno početje ovira lastno izpolnitev in lastno srečo, ker nasprotuje stvarjenjski modrosti Boga. Ko Cerkev zavrača zmotna mišljenja glede homoseksualnosti, brani – stvarno in pristno pojmovano – človekovo svobodo in dostojanstvo ter je nikakor ne utesnjuje.

8. Današnje učenje Cerkve je potemtakem organsko povezano z gledanjem Svetega pisma in stalnega izročila. Čeprav se je današnji svet v marsikaterem pogledu res spremenil, krščanstvo čuti globoke in trajne vezi, ki nas povezujejo z rodovi pred nami in so »zaznamovani s pečatom vere«.

Nič manj pa danes naraščajoče število ljudi, tudi znotraj Cerkve, izvaja velikanski pritisk, da bi Cerkev sprejela homoseksualno nagnjenost, kakor da ne bi bila neurejena, in da bi s tem legitimizirala homoseksualna dejanja. Tisti, ki znotraj Cerkve pospešujejo problem v tej smeri, pogosto gojijo tesne odnose z onimi, ki zunaj Cerkve ravnajo podobno. Nazadnje omenjene skupine se dajo

voditi pojmovanju, ki nasprotuje tisti resnici o človeški osebi, ki nam je bila v Kristusovi skrivnosti popolnoma razodeta. Tudi če se tega ne zavedajo povsem, izražajo materialistično ideologijo, ki taji presenžno naravo človeške eksistence, kakor tudi nadnaravno poklicanost vsakega posameznika.

Cerkveni nositelji službe morajo zagotoviti, da homoseksuale osebe, ki so zaupane njihovi skrbi, ne bodo zavedene s takšnimi mnenji, ki so v najglobljem nasprotju z naukom Cerkve. Nevarnost pa je vendar velika in veliko jih je, ki si prizadevajo, da bi ustvarili zmedo glede cerkvenega stališča, da bi nastalo zmedo potem izkoriščali za svoje namene.

9. Tudi znotraj Cerkve se je vgnezdila težnja, ki jo sestavljajo vplivne skupine za različnimi imeni in z različnim obsegom. Ta težnja skuša ustvariti vtis, kakor da bi zastopala vse homoseksualne osebe, ki so katoliške. V resnici pa so njihovi privrženci vendar omejeni večinoma na tiste osebe, ki ali ne poznajo nauka Cerkve ali ga kakorkoli skušajo spodkopati. Pod ščitom katolištva skušajo zbrati tudi takšne homoseksualne osebe, ki nimajo nikakršnega namena opusiti svojega homoseksualnega ravnanja. Ena od taktik, ki jo uporabljajo, je v tem, da s protestom pojasnjujejo, da je vsaka oblika kritike ali zadržanosti do homoseksualnih oseb, njihovega ravnanja in življenjskega sloga zgolj oblika nepravilnega zapostavljanja.

Zato je v nekaterih deželah v teku pravi poskus manipulacije Cerkve na tak način, da skuša često v dobri veri dano podporo njenih pastirjev pridobiti za spremembo državnih uredb in zakonov. Namen takšnih akcij je, da bi zakonodajno izenačili z zamisljo tistih vplivnih skupin, po katerih pojmovanju je homoseksualnost kvečjemu povsem nedolžna, če ne celo povsem dobra stvar. Čeprav praksa homoseksualnosti resno ogroža življenje in socialno skrbstvo velikega števila ljudi, zagovorniki te težnje ne odnehajo od svojega početja in nočejo razmišljati o obsegu vključenega tveganja.

Cerkev nasproti temu ne more biti brez skrbi; zato se trdno drži svojega jasnega stališča v tej zadevi, ki ga ni mogoče spre-

niti niti s pritiskom državne zakonodaje niti s sedanjim trendom. Cerkev si odkrito prizadeva za mnoge ljudi, ki nimajo občutka, da jih zastopajo gibanja v prid homoseksualnosti. Hkrati si Cerkev prizadeva za tiste, ki bi utegnili biti v skušnjavi, da bi verjeli njihovi varljivi propagandi. Cerkev se zaveda, da naziranje, češ da je homoseksualno početje enakovredno spolnemu izrazu zakonske ljubezni ali vsaj na enak način sprejemljivo, neposredno vpliva na pojmovanje, katero ima družba o naravi in pravicah družine, in to pojmovanje resno ogroža.

10. Izrecno je treba obžalovati, da so bile homoseksualne osebe predmet obrekovanja in nasilnih dejanj in so še naprej. Takšno ravnanje naj pastirji Cerkve obsodijo, kjer koli se dogaja. Izpričujejo pomanjkanje spoštovanja do drugih ljudi; takšno pomanjkanje prizadene osnovna načela, na katerih je utemeljeno zdravo državno sožitje. Dostojanstvo, lastno vsaki osebi, je namreč potrebno vedno spoštovati, in sicer v besedi in dejanju in zakonodaji.

Vendar naj bi potreben odgovor na nepravilnost do homoseksualnih oseb nikakor ne vodil do trditve, da homoseksualno naganjenje ni neurejeno. Če postavljajo takšno trditev in posledično homoseksualno početje sprejemajo kot dobro ali če uvedejo državno zakonodajo, ki brani takšno ravnanje, za katero nihče ne more uveljavljati kakršne koli pravice, potem naj ne bosta presenečeni ne Cerkev ne družba kot celota, če si druge zgrešene predstave in prakse utrjujejo svoj položaj ter naraščajo iracionalane in nasilne oblike vedenja.

11. Nekateri zastopajo naziranje, da homoseksualnost v določenih primerih ni stvar svobodne odločitve; homoseksualne osebe naj ne bi imele druge izbire, ampak naj bi morale ravnati homoseksualno. Zatorej takšna oseba, tudi če se spusti v homoseksualno početje, zaradi manjkajoče svobode ne ravna po lastni krivdi.

Tukaj se moramo držati modrosti moralnega izročila Cerkve, ki svari pred posploševanji v presoji vseh posameznih primerov. V

resnici morejo v določenem primeru nastopiti ali so v preteklosti nastopile okoliščine, ki zmanjšujejo ali celo odpravijo zadolženost posameznika, medtem ko jo druge okoliščine morejo spet povečati. Na vsak način je treba preprečiti neutemeljeno in ponižujočo domnevo, češ da je spolno ravnanje homoseksualnih partnerjev vedno in popolnoma podvrženo prisili in zatorej prosto krivde. V resnici je treba tudi pri osebah s homoseksualnim nagnjenjem priznavati tisto bistveno svobodo, ki je značilna za človeško osebo in ji podeljuje posebno dostojanstvo. Kakor pri vsakem spreobrnjenju od zla, more po zaslugi te svobode prizadevanje, ki ga razsvetljuje in krepi Božja milost, tem osebam omogočiti, da opustijo homoseksualno početje.

12. Kaj naj potemtakem storijo homoseksualne osebe, ki hočejo hoditi za Gospodom? Načelno so poklicane, da uresničujejo Božjo voljo v svojem življenju s tem, da s Kristusovo daritvijo na križu združujejo vse trpljenje in težave, ki jih morajo prenašati zaradi svojega položaja. Za verujočega križ pomeni žrtev, ki prinaša blagoslov, ker iz vsake smrti izvirata življenje in odrešenje. Tudi če se bodo predvidoma nekateri posmehovali temu klicu, naj nosimo križ ali razumemo trpljenje kristjana na ta način, naj spomnimo, da je to pot k odrešenju za vse tiste, ki hodijo za Kristusom.

V resnici to ni nič drugega kakor pouk, ki ga apostol Pavel predlaga Galačanom, ko pravi, da Duh v življenju verujočih poraja »ljubezen, veselje, mir, potrpežljivost, prijaznost, dobroto, zvestobo, krotkost, obvladanje sebe«, in nadaljuje: »Ne morete biti Kristusovi, če niste križali mesa z njegovimi poželjenji in strastmi« (Gal 5,22.24).

Ta klic pa seveda lahko razumemo napačno, če ga pojmujejo kot nesmiselno prizadevanje za zatajevanje samega sebe. Križ je gotovo izraz samozatajevanja, ki pa je v službi Božje volje, ki iz smrti poraja življenje in tiste, ki mu zaupajo, usposablja, da hodijo po poti kreposti namesto po poti pregrehe.

Velikonočno skrivnost resnično obhajamo samo tedaj, če dovolimo, da prepoji tkivo vsakdanjega življenja. Kdor noče svoje

volje v pokorščini podvreči Božji volji, v resnici postavlja odrešitveno oviro. Križ je osrednji izraz odrešilne Božje ljubezni do nas v Jezusu Kristusu. Homoseksualni moške in žene, ki se odpovedujejo sebi, se upodabljajo po Gospodovi žrtvi. To postane zanje vir takšne podaritve samih sebe, ki jih obvaruje pred življenjem, ki jim nenehno grozi z uničenjem.

Homoseksualne osebe so, kakor kristjani v celoti, poklicane, da živijo čisto. Če v svojem življenju skušajo razumeti naravo osebnega Božjega klica, bodo z veliko zvestobo obhajali zakrament pokore in bodo mogli prejeti Gospodovo milost, ki jim je tu ponujena tako darežljivo, da se bodo mogli popolneje spreobračati v hoji za Kristusom.

13. Z druge strani je očitno, da je jasno in učinkovito oznanjevanje cerkvenega nauka vernikom in družbi kot celoti v veliki meri odvisno od stvarnega poučevanja in verodostojnosti njenih dušnih pastirjev. Škofje imajo posebno težko odgovornost, da skrbijo za to, da so njihovi sodelavci, v prvi vrsti duhovniki, pravilno poučeni in osebno usposobljeni, da vsakomur oznanjajo celoten nauk Cerkve.

Občudovanja vredna je posebna vnema in dobra volja, ki jo dokazujejo mnogi duhovniki in redovniki pri svojem dušnem pastirstvu za homoseksualne osebe. Ta kongregacija upa, da oboje ne bo popustilo. Takšni goreči dušni pastirji naj zaupajo, da zvesto izpolnjujejo Božjo voljo, če spodbujajo homoseksualne osebe, naj živijo čisto, in če te osebe spominjajo na njihovo enkratno dostojanstvo, ki ga je Bog podaril tudi tem osebam.

14. Ta kongregacija, ki ima pred očmi povedano, bi rada prosila škofe, naj bodo posebno čuječi do vseh programov, ki skušajo ogroziti Cerkev, spreminjati njen nauk, tudi če z besedami hlinijo, da ni tako. Skrbno preučevanje njihovih javnih izjav ter dejavnosti, ki jih podpirajo, razkriva namensko dvoumnost, s čimer hočejo zavajati pastirje in vernike. Učenje cerkvenega učiteljstva na primer prikazuje tako, kakor da bi hotelo vsako posamezno

vest oblikovati zgolj poljubno. Njegove edinstvene avtoritete pa seveda ne priznavajo. Nekatero skupine uporabljajo celo besedo »katoliški« za svoje organizacije ali za osebe, na katere se hočejo obrniti. V resnici pa ne zagovarjajo in pospešujejo oznanjevanja cerkvenega učiteljstva, še več, od časa do časa ga celo napadajo. Medtem ko njihovi privrženci razglašajo, da svoje življenje oblikujejo v skladu z Jezusovim naukom, pa dejansko odklanjajo nauk njegove Cerkve. Škofje nikakor ne smejo podpirati tega protislovnega ravnanja.

15. Ta kongregacija zato spodbuja škofe, naj v svojih škofijah za homoseksualne osebe pospešujejo takšno pastoralo, ki je v polnem soglasju z naukom Cerkve. Noben pristen pastoralni program ne sme vključevati organizacij, v katerih se združujejo homoseksualne osebe, ne da bi se nedvoumno držali tega, da je homoseksualno početje nemoralno. Resnična pastoralna naravnost bo poudarjala nujnost, da se morajo homoseksualne osebe izogibati bližnje priložnosti za greh.

Spodbujati je treba tiste programe, v katerih se izogibajo imenovanim nevarnostim. Obstajati pa mora jasnost, da odstopanje od nauka Cerkve ali molčanje o njem, ki bi rado na tej poti ponudilo pastoralno oskrbo, ni niti izraz pristne skrbi niti veljavna pastoralna. Samo resnica more konec koncev biti tudi pastoralna. Vsak pa, ki zaničuje stališče Cerkve, preprečuje, da homoseksualni mošče in žene doživijo tisto skrb, katero potrebujejo in do katere imajo pravico.

Pristen pastoralni program bo homoseksualne osebe podpiral na vseh ravneh njihovega duhovnega življenja: z zakramenti, zlasti s pogostim in spoštljivim prejemom zakramenta pokore, z molitvijo, pričevanjem, posvetovanjem in individualno oskrbo. Na ta način more celotno krščansko občestvo spoznati svojo poklicanost, ko namreč pomaga tem svojim bratom in sestram, ne da bi jih razočaralo ali potiskalo v osamo.

16. Iz tega široko zasnovanega pristopa je mogoče pridobiti številne prednosti, ne nazadnje ugotovitev, da je treba homoseksualno osebo, kakor vsako človeško bitje, nujno istočasno podpirati na različnih ravneh.

Človeške osebe, ki je ustvarjena po Božji podobi in sličnosti, ni mogoče ustrezno opisati, če jo omejimo na njeno spolno naravnost. Vsak človek na tej zemlji ima osebne probleme in težave, a tudi možnosti za rast, zmožnosti, talente in lastne darove. Cerkev nudi prav danes tako nujno zaznano soodvisnost skrbi za človekovo osebo, ko noče osebe uvrstiti izključno kot »heterospolne« ali »istospolne« in ko vztraja pri tem, da vsaki osebi pripada ista temeljna istovetnost: da je namreč ustvarjeno bitje in po milosti Božji otrok, dedič večnega življenja.

17. Ko ta kongregacija nudi škofom ta pojasnila in pastoralne smernice, bi rada podprla njihova prizadevanja, ki stremijo k temu, da bi vsem vernikom v polnosti posredovali nauk Gospoda in njegove Cerkve o tej pomembni tematiki.

Krajevni škofje so povabljeni, da v luči tukaj predloženega preudarijo nujnost posebnih posegov v okviru svoje pristojnosti. Poleg tega se morejo, če imajo za koristno, lotiti nadaljnje dejavnosti, ki jo usklajujejo na ravni svoje škofovske konference.

Škofje naj neodložljivo podpirajo zlasti razvoj primernih dušnopastirskih oblik za homoseksualne osebe z vsemi sredstvi, ki so jim na voljo. To lahko vključuje sodelovanje psiholoških, socioloških in medicinskih ved, pri čemer je vedno treba ohranjati popolno zvestobo nauku Cerkve.

Škofje naj zlasti pazijo, da bodo pritegnili sodelovanje vseh katoliških teologov. Če ti učijo, kar uči Cerkev, in če s svojimi preudarki pospešujejo poglobljeno pojmovanje pravega pomena človeške spolnosti in krščanske družine v skladu z Božjim načrtom in z njo povezanimi krepostmi, bodo mogli dati uporabno pomoč na tem posebnem področju dušnega pastirstva.

Škofje morajo nato posvečati posebno pozornost izbiri tistih dušnih pastirjev, ki jim bo zaupana ta kočljiva naloga. Tako bodo

ti dušni pastirji mogli na osnovi svoje zvestobe cerkvenemu učiteljstvu in z visoko stopnjo duhovne in psihološke zrelosti dajati homoseksualnim osebam resnično pomoč pri doseganju njihove celovite izpolnitve. Ti dušni pastirji bodo zavračali teološka mnenja, ki nasprotujejo cerkvenemu nauku in ki zato ne morejo služiti kot smernice pastorage.

Nadalje bo primerno pospeševati ustrezne katehetske programe, ki so utemeljeni na resnici o človeški spolnosti v odnosu do družinskega življenja, kakor ga uči Cerkev. Takšni programi dejansko dajejo dobro osnovo, na kateri je mogoče obravnavati tudi vprašanje homoseksualnosti.

Takšna kateheza bo mogla biti pomoč tudi družinam, v katerih so homoseksualne osebe, ko se soočajo s tem problemom, ki jih tako globoko zaposluje.

Prav vsako podporo je treba odtegniti tistim organizacijam, ki skušajo spodkopati nauk Cerkve, bodisi da so v tem pogledu dvoumne ali ga povsem zaničujejo. Takšna podpora, še več, že videz, more postati vir zelo napačnega tolmačenja. Posebno pozornost je treba namenjati načrtovanju verskih praznovanj in rabi cerkvenih stavb, vključno s tem, da dajejo na voljo katoliške šole in zavode za takšne skupine. Marsikomu se bo zdelo dovoljenje, da uporablja cerkveno lastnino, zgolj izraz pravičnosti in ljubezni; v resnici pa nasprotuje ciljem, za katere so bile te ustanove postavljene. Lahko postane vir napačnega tolmačenja in pohujšanja.

Pri morebitnih predlogih za civilno zakonodajo se bo treba v prvi vrsti prizadevati za to, da bi varovali in podpirali družinsko življenje.

18. Jezus Kristus je rekel: »Spoznali boste resnico in resnica vas bo osvobodila« (Jn 8,32). Sveto pismo nam naroča, naj vršimo resnico v ljubezni (prim Ef 4,15). Bog, ki je resnica in ljubezen hkrati, kliče Cerkev, da vsakemu možu, vsaki ženi in vsakemu otroku služi s pastoralno gorečnostjo našega usmiljenega Gospoda. V tem duhu je Kongregacija za verski nauk naslovila to pismo vam,

škofje Cerkve, v upanju, da bi bilo v pomoč tistim, katerih trpljenje morejo zmotni nauki poslabšati, beseda resnice pa ublažiti.

Papež Janez Pavel II. je predloženo pismo, ki je bilo sklenjeno na rednem sestanku te kongregacije, odobril na avdienci, dodeljeni podpisnemu kardinalu prefektu in naročil njegovo objavo.

Rim, na sedežu Kongregacije za verski nauk, 1. oktobra 1986.

kardinal Joseph Ratzinger
prefekt
+ Alberto Bovone
naslovni škof Cezareje v Numidiji
tajnik